LEGEARTIS
ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2406-1085
Број 81 / јун 2019.

iNG-PRO

3 DECENIJE
S NAMA NEMA LUTANJA

legeartis.rs

ИЗДВАЈАМО:

Правни водич кроз промет непокретности у Републици Србији

Анализа најбитнијих питања конверзије права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду, у светлу императивних законских одредби

Утицај Закона о спречавању насиља у породици на правни поредак Републике Србије и последице његове примене у пракси

Акти у области безбедности и здравља на раду које инспектор контролише приликом вршења надзора код послодавца

Новине приликом извршења и измена уговора по Нацрту закона о јавним набавкама и актуелни ставови Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки из решења ове комисије

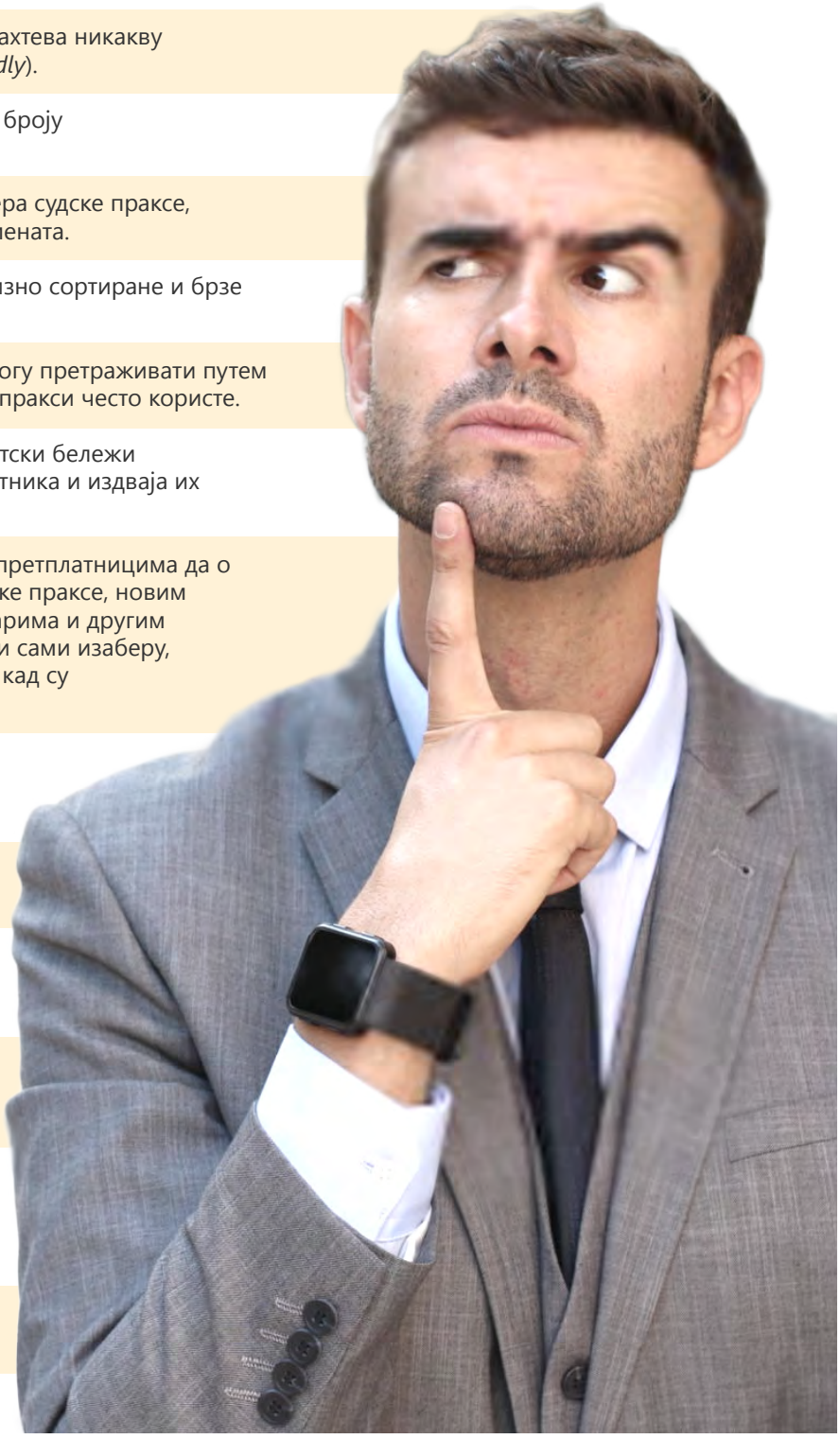
Примена Закона о заштити животне средине са аспекта буџетске контроле

ИНГ-ПРО

Зашто баш PROPISI.NET?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, новим примерима судске праксе, новим правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које претплатници сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што се једним кликом могу ископирати текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова добијају већ понуђени резултати.

WWW.PROPISI.NET

ИНГ-ПРО

LEGEARTIS ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

www.legeartis.rs

ISSN 2406-1085
Година VII, број 81, ЈУН 2019.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:
Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:
Ана Фулетин

Сарадници:
Владимир Којичин
Дејан Обренић
Драгана Станковић Николић
Душан Рајаковић
Жељко Албанезе
Иван Симић
Петар Мијатовић
Слободанка Келечевић
Снежана Ћушић

Технички уредник:
Милена Станковић

Лектура:
Милица Радованчев

Графичка припрема:
Мирослав Арамбашић

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836-890
факс: +381 11 2836-474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.] . - Год. 3, бр. 25 (окт. 2014)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир.. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

Поштовани претплатници,

*Вредност једног друштва огледа се у законима који су сачињени по мери човека и у људима који поменуте законе поштују не зато што морају, него зато што их разумеју и свесно прихватају као вредне смернице, настојећи и да их мењају и унапређују како би се приближили идеалу, али и да их бране од оних који би да их злоупотребе или омаловаже, тако да наредне Хераклитове речи никада не губе на актуелности: „**Људи би требало да се боре за законе као што се боре за зидове властитог града.**"*

*Послови промета непокретности спадају у економски највреднije правне послове, а истовремено стварају одређене недоумице у пракси. Кроз свеобухватан водич за промет непокретности у оквиру рубрике **Грађанско право** настојали смо да укажемо на одређене проблеме и олакшамо њихово превазилажење.*

С обзиром на то да се очекује усвајање новог Закона о јавним набавкама, анализиране су одредбе које се тичу извршења и измене уговора о јавним набавкама, а у оквиру исте рубрике размотрен је и специфичан поступак јавне набавке – конкурентни дијалог, како са аспекта постојећег тако и са аспекта Нацрта новог закона. У наведеној рубрици наставили смо да се бавимо темама везаним за буџетску контролу, тако да је један текст посвећен примени Закона о заштити животне средине са тог аспекта.

*У рубрици **Радно право** намера нам је била да упознамо послодавце са обавезама које се односе на примену прописа из области безбедности и здравља, чије извршење инспектор контролише приликом вршења надзора, а пажњу смо посветили и ситуацији када инспектор рада нађе да је решењем послодавца о отказу уговора о раду очигледно повређено право запосленог. Размотрено је и шта доноси нови Закону о здравственом осигурању у погледу привремене спречености за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће, а с обзиром на то да су у овом периоду године увек актуелна питања везана за годишње одморе, овом институту радног права такође је посвећен текст.*

*Крајем априла измењени су закони који се односе на поступак регистрације у АПР-у и заложно право на покретним стварима и правима, па су ова нова решења обрађена у рубрици **Привредно право**.*

Скрећемо пажњу и на текст о дилемама које су се јавиле приликом примене Закона о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду, док је у оквиру кривичног права анализиран Закон о спречавању насиља у породици, односно последице његове примене у пракси.

*Поред наведених, ту су и други врло актуелни текстови у поменутим рубрикама, као и наше сталне рубрике **Инфо-правник, Портал читалаца, Календар аката и Регистар прописа донетих између два броја**.*

Редакција

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:

- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед про[писа] који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), одно[сно] који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целос[ти] или у делу:

[пасоша, дипломатског пасоша и], бр. 9/16 од 5. 2. 2016. године, а ступио [ак о измени Правилника о образ[ца], објављен у „Сл. гласни[ку] [године

– примењује се од 13. маја 2016. године

● Закон о изменама и допунама Закона о поморској пловидби, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 18/15 од 13. 2. 2015. године, а ступио је на снагу 21. 2. 2015. године

– одредбе члана 16. ст. 6. и члана 20. овог закона примењиваће се од 1. јуна 2016. године

● Правилник о измени и допуни Правилника о реглоскопима, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 49/15 од 5. 6. 2015. године, а ступио је на снагу 13. 6. 2015. године

– одредба члана 2. овог правилника важи до 1. јуна 2016. године

● Закон о енергетици, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 145/14 од 29. 12. 2014. године, а ступио је на снагу 30. 12. 2014. године

– одредбе члана 98. ст. 1. тач. 1) до 3), члана 99. и члана 225. ст. 1. тач. 1) до 3) и члана 225. ст. 4. овог закона се примењују од 1. јуна 2016. године

● Закон о потврђивању Европске оквирне конвенције о прекограничној сарадњи између територијалних заједница или власти, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори”, бр. 2/16 од 8. 2. 2016. године

– Конвенција ступа на снагу 16. јуна 2016. године

● Закон о потврђивању Амандмана на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни

КАЛЕНДАРИ...
● ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА
● ДОГАЂАЈА

СУДСКА ПРАКСА И СЛУЖБЕНА МИШЉЕЊА

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Недостојност за наслеђивање

У склопу сасвим новог формата [ће] овог броја можете пратити и нашем часопису дон[ети] карактеристичне приликом односе на случајеве из судске праксе, а ко[ји] недостојност за наслеђивање.

[Не]стојност за наслеђ[ивање] ([Зак]он о наслеђивању, „Сл. гласник РС”, бр. 46/95, 101/03 – Одлука УС РС и 6/15)

Члан 4.

Не може наследити на основу закона [или] завештања, нити стећи какву корист из завештања (недостојан је):
1) онај ко је умишљајно усмртио оставио[ца] или покушао;
2) онај ко је принудом, претњом или прев[ртношћу] навео оставиоца да сачини или опозове завештање или неку његову одредбу, или га је у [томе] спречио;
3) онај ко је у намери спречавања оставиочеве [последње] воље уништио или сакрио његово завештање, или га је фалсификовао;
4) онај ко се теже огрешио о законску обавезу из[државања] оставиоца, или му је ускратио нужну помоћ;

Суд на недостојност пази по службеној дужности.

О недостојности за наслеђивање суд води рачуна по службеној дужности, али је терет чињеничне тврдње и доказа да ова недостојност постоји, на страни која то тврди.

Из образложења:

„Разлози ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани. Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је ванбрачни син пок. А. М. Свог оца је упознао када је имао 10 година. До 1992. године имао је ретке контакте са оцем, а од те године никако. Брига о оцу са његове стране није изостала његовом кривицом. Није се теже огрешио о обавезе издржавања, нити му је ускратио нужну помоћ. Нису постојали ни други разлози који би указивали на недостојност за наслеђивање оца. Тужилац није умишљајно усмртио свога оца, нити је то покушао. Између њих је било само свађе. Није се теже огрешио о законске обавезе издржавања према њему. Преко [оца] је примао [помоћ] мајке, а пок. А. М. издржавање није [било] потребно. Не може се говорити ни о ускраћивању помоћи оставиоцу, јер то не произилази [из] изведених доказа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови правилно закључују да нема основа за примену члана 4. Закона о наслеђивању који регулише појам недостојности за наслеђивање. Према ставу 1. тач. 1) овог члана, не може се наследити на основу закона или завештања нити стећи какву корист из завештања (недостојан је), онај ко је умишљајно усмртио оставиоца, или је то покушао. Према тачки 4. овог члана, недостојан је онај ко се теже огрешио о законску обавезу издржавања, или ускратио нужну помоћ. Према ставу 2. овог члана, суд на недостојност пази по службеној дужности. У конкретном случају, истакнути разлози за недостојност тужиоца да наследи свог оца, сада пок. А. М., нису испуњени. У току поступка у прилог ових својих тврдњи тужиља није пружила одговарајуће доказе. Зато је суд о постојању (непостојању) тих

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

Негативне референце у [јавним] набавки

[Ново]ј измене и допуне [Закона о јавним набавкама] из августа 2015. године донеле су собом [неколико измена] о негативним референцама о ко[јима] ће реч у овом тексту

Милош Јовић
саветник у Управи за јавне набавке
budzeti@legeartis.rs

Кад су у питању јавне набавке, појам [негативне] референце има двоструки појавни [облик]. У случају кад одређује додатне [услове] у поступку јавне набавке. [Наручилац] ти одређује[м] условног капацитета[, односно] у реализацији [уговора], односно [у] претходном испоручивао добра, извршавао услуге или [радове] дио радове који су предмет конкретне јавне набавке. Тада је реч о **пословним референца**[ма], које би се условно речено могле назвати **позитивним референцама**. И док је у том случају реч о референцама које понуђача квалификују за добијање уговора о јавној набавци, негативне референце су оне које га могу дисквалификовати из „трке” за добијање уговора.

Институт **негативне референце** установљен је ради обезбеђивања поузданијег и солиднијег уговорног партнера наручиоца, а што је претпоставка целисходнијег и рационалнијег трошења јавних средстава. На тај начин, санкционишу се понуђачи који не извршавају своје обавезе у поступку јавне набавке или уговорне обавезе или их не извршавају на уговорен начин и под уговореним условима. С друге стране, будући да санкција никада није сама себи сврха, управо би свест о могућности да се нађе „на црној листи” код одређеног наручиоца, требало да понуђача додатно мотивише на озбиљнији, професионалнији и пословнији приступ извршавању сопстве[них] обавеза из ранијих уговорних односа. Сходно [томе], важећим прописима, наручиоци су имали [могућност] да одбију понуду уколико поседују [доказ који потврђује да понуђач није испуњавао] раније обавезе по раније закљученим уговорима [о] јавним набавкама који су се односили на исти предмет набавке, за период од претходних пет година за радове, односно три године за добра и услуге.

Закон о јавним набавкама из 2012. године („Сл. гласник РС”, бр. 124/12) значајно је проширио обухват негативних референци, установивши их као обавезу за наручиоце, проширујући њихово дејство и на сâм поступак јавне набавке (не само на уговоре), те установивши својеврсни „црну листу” понуђача – списак негативних референци.

Новом [изменом] и допуне Закона о јавним набавкама из августа 2015. године („Сл. гласник [РС”, бр. 68/15) донеле су собом **неколико измена** [у] **вези са негативним референцама**:

- [ис]кључење референца као могућност, не и обавеза за [наручиоце];
- [не]вођење [евиденције] о другим, таксативно законом ненаведе[ним] негативне референце за одређеност [у] другој документацији;
- прецизирање [трајања] одређеног периода који је обухваћен негативном референцом;
- укидање списка негативних референци.

Можда и **најзначајнија измена** јесте та да наручилац сада више није у обавези, већ има могућност да примени негативну референцу према понуђачу. Како су ове законске измене биле још један корак ближе директивама Европске уније из области јавних набавки, и у овом

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

(6) Трошкови продатих производа износе 1.250.000,00 динара.Укалкулисана разлика у цени је 25% на цену коштања, што износи 312.500,00 динара (1.250.000,00 × 25%). Обрачунати ПДВ по општој стопи износи 312.500,00 динара, од чега на цену коштања 240.000,00 250.000,00 (1.250.000,00 × 20%) и ПДВ на разлику у цени 62.500,00 (312.500,00 × 20%).

(7) Купцу су фактурисани спортски дресови са обрачунатим ПДВ-ом у износу од 1.875.000,00 дин.

(8) Купац је извршио плаћање фактуре у целости у износу од 1.875.000,00 динара.

(9) Треба извршити затварање свих конта класе 9 – Обрачун трошкова и учинака.

(10) Треба саставити Извештај о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

(11) Треба прокњижити своје[њ]е почетног стања залиха производње на коначно стање залиха производње на крају обрачунског периода на бази података из Извештаја о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

Напо[мена]: [Трошкови] продатих производа од 1.250.000,00 динара израчунати су на бази цене [коштања] (682 комада × 1.832,[00] динара по комаду), док је продајна цена спортских дресова од [2].000,00 динара по комаду израч[ната] у износу од 2.500,00 динара (750 × 2.500,00).

Књижење:

Р. бр.	Конто дугује	Конто потражује	[ана]литички конто	Износ дугује	Износ потражује
			[ана]литички конто	5	6
1	2	3	[спортски дресови]	200.000,00	
			[залиха материјала]		200.000,00
1.	910		Сировине и мате[ријала – спортски дресови]		
		9000	Рачун за преузи[спортски дресови]	500.000,00	
			[спортски дресови]	120.000,00	
За отварање почетног стања 1. 1. 2016. за з[алиха недовршене]					
1а	9500		Материјали з[а]		500.000,00
	9600		Готови про[изв]одња залиха готових		120.000,00
		9001	Рачун за [недовршене производње и готових производа 1. 1. 2016. године на]		
			[Сировине и материјал – спортски дресови]	1.000.000,00	
		9010	Рачун за преузимање набавке материјала и робе		1.000.000,00
[Утрошен] примљен материјал у магацин у вези са производњом спортских дресова					
3а	9500		Материјал за израду – спортски дресови	680.000,00	
		9100	Сировине и материјал – спортски дресови		680.000,00
[Утрошак] набављених материјала у производњу у току године					

У овом броју...

ГРАЂАНСКО ПРАВО

4 Правни водич кроз промет непокретности у Републици Србији

РАДНО ПРАВО

16 Акти у области безбедности и здравља на раду које инспектор контролише приликом вршења надзора код послодавца

28 Привремена спреченост за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће према новом Закону о здравственом осигурању

32 Услови за коришћење годишњег одмора из 2018. године до 30. јуна 2019. године и накнада штете за неискоришћени годишњи одмор

34 Одлагање извршења решења о отказу уговора о раду до доношења правоснажне судске одлуке

37 Престанак радног односа кроз судску праксу

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ

41 Новине приликом извршења и измена уговора по Нацрту закона о јавним набавкама и актуелни ставови Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки из решења ове комисије

47 Конкурентни дијалог у јавним набавкама

54 Примена Закона о заштити животне средине са аспекта буџетске контроле

ПРИВРЕДНО ПРАВО

60 Шта доносе треће по реду измене Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре

62 Преглед нових решења из Закона о заложном праву на покретним стварима уписаним у Регистар

КРИВИЧНО ПРАВО

66 Утицај Закона о спречавању насиља у породици на правни поредак Републике Србије и последице његове примене у пракси

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

73 Анализа најбитнијих питања конверзије права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду, у светлу императивних законских одредби

79 Вођење документације у области здравства

РУБРИКЕ

85 Инфо-правник... између два броја...

87 Портал читалаца

90 Преглед прописа донетих између два броја

94 Календар важења правних аката

Правни водич кроз промет непокретности у Републици Србији

Аутор овде наводи најзначајније сегменте поступка преноса својине на непокретностима у складу са позитивним прописима, скреће пажњу на проблеме и недоумице које се најчешће јављају у пракси приликом промета и кроз превентивни и едукативни приступ покушава да олакша њихово превазилажење.

Дејан Обренић,
дипломирани правник

Неоторна је чињеница да свуда у свету, па и у Србији, куповина непокретности представља не само обезбеђивање „крова над главом" или простора за пословање већ и својеврстан вид штедње и инвестиционог улагања новца. Наравно, обим добити од инвестирања новца у куповину непокретности зависи од много фактора, тако да она може бити бржа или спорија, већа или мања, зависно од тога да ли се ради о инвестирању у пољопривредно, шумско или грађевинско земљиште, да ли се инвестира у куповину стана или куће, да ли се ради о некретнини веће или мање квадратуре, на каквој се локацији налази некретнина, какво је стање понуде и потражње на тржишту некретнина итд. Ипак, без обзира на врсту и локацију некретнине, неспорно је да све непокретности представљају ствари највише економске вредности, па самим тим и вид капитала који, у зависности од претходно набројаних фактора, може да буде оплођен у великој мери, због чега и његов правни промет завређује посебну пажњу свих правних система, па и нашег. Велика економска вредност коју непокретности по правилу имају у односу на друге ствари које се налазе у правном промету, као и њихова способност да ту вредност очувају током протека времена, чине да непокретности имају својство вредносног параметра у тржишним системима како на локалном и националном тако и на регионалном и глобалном нивоу. Пратећи значај ових економских и тржишних особина непокретности, право им је одувек давало посебан значај, прописујући различите специфичности које се везују за стицање, уживање и пренос својине и/или других права на непокретностима. Пратећи традицију римског права, а у духу породице континентално-правних система којима припада, и савремено српско право дакако даје посебан третман непокретностима у окриљу својих одредби, прописујући бројне специфичности које се примењују приликом стицања, преноса, уживања или ограничавања права својине на непокретним стварима.

Иако српски правни систем спада у корпус континентално-европских правних система, он свакако има своје специфичности и карактеристике развијене у складу са својим историјским, друштвено-политичким и културолошким националним карактеристикама. Тако, позитивно право Републике Србије представља калеидоскоп утицаја великих правних система који су, услед историјских и политичких догађања, остављали свој траг на правни систем Србије, а све то у комбинацији са обичајним и традиционалним нормама примењиваним у свакодневном животу нашег народа. Наиме, наш правни систем у својим разним сегментима и даље одсликава идеје германске школе права, која је била од

након солемнизације купопродајног уговора, а у року од 24 сата од солемнизације, путем е-Шалтера исти доставити надлежној служби за катастар непокретности ради уписа предбележбе, као врсте уписа којом се условно стичу, преносе, ограничавају или престају стварна права на непокретностима. Уписом предбележбе биће заштићени и продавац и купац – продавац тиме што и даље остаје уписани власник непокретности јер купцу још увек није дао *clausula intabulandi*, а купац тиме што је постојање уговора учињено видљивим свим трећим лицима и што ће, након исплате купопродајне цене у целости и добијања *clausula intabulandi* од продавца, оправдати ову предбележбу коначним уписом својине на своје име. Након што купац исплати купопродајну цену у целости, продавац је у обавези да код јавног бележника (истог код ког је солемнизован уговор о купопродаји или било ког другог са територије Републике Србије) солемнизује своју једностране изјаву којом купцу даје безусловну сагласност за упис права својине (*clausula intabulandi*). Након солемнизације ове изјаве, јавни бележник ће исту опет преко е-Шалтера доставити надлежној служби за катастар непокретности и при том ће назначити везу са уговором о купопродаји на који се изјава односи, а све како би Катастар извршио оправдање условног уписа – предбележбе и извршио коначни упис права својине на име купца.

У вези са применом Закона о поступку уписа у Катастар непокретности и водова и његовог начела електронске доставе ваља напоменути и могућност странака да, уз уговор о преносу права својине на непокретности, преко јавног бележника, као обвезника доставе, изврше доставу и пореске пријаве ради утврђивања пореза на пренос апсолутних права, односно пореза на наслеђе и поклон, као и пореске пријаве ради утврђивања пореза на имовину у вези са преносом који се тим уговором врши. Јавни бележник ове пријаве доставља надлежној служби за катастар непокретности, а ова их затим прослеђује надлежном пореском органу на поступање.

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

На крају треба напоменути да се и, поред свих наведених законских одредби и провера статуса непокретности, у свакодневном правном промету редовно дешавају бројне варијације својинскоправних атипичности, које у већој или мањој мери могу да утичу на правну ваљаност промета непокретности, али исте намерно нису биле предмет обраде у овом тексту. Међутим, иако су послови промета непокретности међу економски највреднијим правним пословима, они нису једини код којих се јављају те варијације, па стога циљ овог текста није да обесхрабри потенцијалне продавце и купце непокретности, већ да скрене пажњу на проблеме и недоумице које се најчешће јављају у пракси и да превентивним и едукативним приступом покуша да олакша њихово превазилажење.

ИНГ-ПРО САВЕТОВАЊА

ИНГ-ПРО организује скупове, саветовања, семинаре и обуке с правном и финансијском тематиком, представљајући прописе који су не само актуелни већ су и у најширој примени у оквиру законодавства Републике Србије. Овакав вид организације постао је неизбежан начин упознавања с бројним недоумицама и проблемима у пракси, али и пут ка њиховом бржем и успешнијем превазилажењу како би се омогућила сврсисходна примена прописа.

Предавачи су врсни и посвећени стручњаци који настоје да подстакну учеснике на промишљање најделотворнијег начина за превазилажење немалих проблема и повећање ефикасности из области које су тема саветовања.

Саветовања се одржавају у пријатном амбијенту, у технички потпуно опремљеним салама, са паузама за кафу и ручак.

На нашим интернет странама *www.propisi.net, www.legeartis.rs* и *www.poslovnisavetnik.net* увек се можете информисати о актуелним саветовањима и, уколико сте заинтересовани, попунити електронску пријаву.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Акти у области безбедности и здравља на раду које инспектор контролише приликом вршења надзора код послодавца

Инспекцијски надзор у области безбедности и здравља на раду, чији је циљ пре свега спречавање повреда на раду и професионалних обољења, размотрен је кроз осврт на организовање послова и утврђивање права, обавеза и одговорности у области безбедности и здравља на раду, затим на контролу аката о процени ризика, као и на оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад и обављање обавезних лекарских прегледа, али и на коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду и обавезних провера поменутих средстава и опреме.

мр Жељко Албанезе

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Инспекторат за рад, као орган управе у саставу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, обавља инспекцијске послове и с њима повезане стручне послове у области радних односа и безбедности и здравља на раду, који се односе на редовни, ванредни, контролни и допунски инспекцијски надзор, који обухвата и инспекцијске надзоре поводом смртних, тешких, колективних и лаких повреда на раду.

Безбедност и здравље на раду код послодаваца заснивају се на покретању низа активности у више области деловања, као што су успостављање одговорности послодавца у свим фазама рада, примена превентивних мера у свим облицима рада и технолошким фазама рада, процена ризика и управљање истим на свим местима рада, оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад, праћење њиховог здравственог стања, праћење параметара услова радне средине и слично.

Уз подсећање да је Влада Републике Србије донела одлуку да се 2019. година прогласи годином безбедности и здравља на раду, имајући у виду да је то питање од општег друштвеног значаја и у заједничком је интересу за све запослене и послодавце, **у овом тексту послодавцима се „даје на знање" како инспектори рада поступају приликом вршења инспекцијског надзора у области безбедности и здравља на раду** у току 2019. године.

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ ИНСПЕКЦИЈСКЕ КОНТРОЛЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Приликом вршења инспекцијског надзора у области безбедности и здравља на раду инспектори рада пажњу посвећују, између осталог, и контроли примене института утврђених законским и подзаконски пропи-

подразумевају доношење решења о отклањању утврђених недостатака, као и решења о забрани рада на месту рада. У случајевима када је утврђена околност која доводи до угрожавања безбедности и здравља на раду, инспектори рада користе институт забране рада, која траје све док не престану околности због којих је изречена. Инспектор рада, осим што је овлашћен да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка, овлашћен је и да иницира покретање других казнених поступака уколико утврди постојање основа за њихово вођење.

Привремена спреченост за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће према новом Закону о здравственом осигурању

Привремена спреченост за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће (даље: одржавање трудноће) јесте вид спречености за рад, односно боловања, које представља време за које се трудници – запосленој или предузетници – пружа здравствена заштита и обезбеђују материјална давања којима се надомешта изгубљена зарада због болести. Одржавање трудноће може да се остварује од момента установљавања трудноће до момента отварања породиљског одсуства, дакле 45 дана пре порођаја, а обавезно 28 дана пре времена одређеног за порођај. Битно је да та врста боловања буде идентификована као „одржавање трудноће" јер је то по законским прописима специфичан основ за исплату накнаде зараде трудници.

мр Жељко Албанезе

Увод

Према члану 73. став 1. тачка 3) новог Закона о здравственом осигурању („Сл. гласник РС", бр. 25/2019 – даље: Закон), право на накнаду зараде, између осталих, имају и **запослени и** лица која су регистрована за обављање делатности у виду занимања ради самосталног обављања делатности и обављања делатности слободне професије (даље: **предузетници**), ако су привремено спречени за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће.

Према томе, по основу одржавања трудноће, породиље – запослене и предузетнице имају право:

а) да одсуствују са рада и

б) да примају накнаду зараде за време овог одсуства.

у износу од 35% од основа за накнаду зараде преносе се Републичком фонду који у име и за рачун буџета Републике Србије уплаћује средства на рачун послодавца.

Приликом утврђивања основа за накнаду зараде на терет Републичког фонда треба имати у виду следеће напомене из члана 88. Закона:

- Основ за накнаду зараде за сваки појединачни месец који улази у износ просечне зараде приликом утврђивања основа за накнаду зараде не може бити виши од највише месечне основице на коју је плаћен допринос за месец који улази у просечан износ зараде, у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање.
- Ако запослена није остварила зараду у 12 календарских месеци који претходе месецу у којем је наступило боловање, основ за накнаду зараде чини просечан износ зарада за време за које је запослена остварила зараду, а за месеце за које није остварила зараду основ чини минимална зарада за те месеце.
- Ако запослена није остварила зараду ни у једном од 12 месеци који претходе месецу пре наступања боловања, основ за накнаду зараде чини минимална зарада утврђена, у складу са прописима којима се уређује рад, за месец за који се исплаћује накнада зараде.

Сагласно члану 102. Закона, послодавац исплаћује и накнаду зараде запосленој која се обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања. Наиме, послодавац врши обрачун накнаде зараде и за трудничко боловање на терет Републичког фонда и доставља га надлежној филијали, уз захтев за исплату накнаде зараде. Филијала утврђује право на накнаду зараде и висину накнаде и најкасније у року од 30 дана од дана пријема обрачуна послодавца преноси одговарајући износ средстава на посебан рачун послодавца.

Приликом исплате накнаде зараде за време трудничког боловања преко 30 дана послодавац је дужан да пре исплате поднесе појединачну пореску пријаву на обрасцу ППП-ПД, уз коришћење ОВП 204.

б) За осигураника предузетника

Као и код боловања до 30 дана, основ за накнаду зараде за осигуранике – предузетнике чини просечна месечна основица на коју је плаћен допринос за обавезно здравствено осигурање у складу са Законом, утврђена у 12 месеци који претходе месецу у којем је наступило боловање због одржавања трудноће. Висина накнаде зараде обезбеђује се у износу од 100% од овако утврђеног основа за накнаду зараде.

Накнаду зараде која се обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања предузетницима и запосленима код предузетника, под условом да предузетници немају посебан рачун, обрачунава и исплаћује надлежна филијала на текући рачун поменутих лица.

Усклађивање основа за накнаду зараде на терет обавезног здравственог осигурања

Пошто одржавање трудноће може да траје и више месеци, када је у питању ова врста одсуства с рада, биће услова за примену одредби из члана 91. Закона о усклађивању основа за накнаду зараде.

Наиме, када запослени, односно предузетник прима накнаду зараде из средстава обавезног здравственог осигурања дуже од два календарска месеца, има право на усклађивање основа за накнаду зараде. Конкретно:

1) усклађивање основа за накнаду зараде врши се од првог дана наредног календарског месеца по истеку другог календарског месеца непрекидне спречености за рад,

2) основ за накнаду зараде усклађује се са кретањем просечне месечне зараде по запосленом на територији Републике Србије, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, у односу на месец за који се врши усклађивање накнаде зараде (прво усклађивање основа за накнаду зараде).

Свако наредно усклађивање основа за накнаду зараде врши се месечно, према кретању просечне месечне зараде по запосленом на територији Републике Србије, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, у односу на месец за који се врши усклађивање основа за накнаду зараде.

Услови за коришћење годишњег одмора из 2018. године до 30. јуна 2019. године и накнада штете за неискоришћени годишњи одмор

Чл. 68–76. Закона о раду регулисан је институт годишњег одмора као један од типова одмора на које запослени по овом закону имају право, а с обзиром на важност овог института и недоумица које изазива у пракси и с обзиром на то да је сад период године када се највише користи одмор из прошле године, овом институту посвећујемо још један чланак.

Редакција Инг-Про

Члан 73. став 2. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 и 113/2017 – даље: Закон о раду) утврђује да, ако запослени користи годишњи одмор у деловима, први део користи у трајању од најмање две радне недеље у току календарске године, **а остатак најкасније до 30. јуна наредне године**. При томе треба имати у виду да други део годишњег одмора може да се користи одједном у целости или у више наврата до 30. 6. 2018. године.

До 30. јуна 2019. године годишњи одмор за 2018. годину мора да се искористи, односно мора да се омогући да га искористе запослени који су први део у трајању од најмање две радне недеље искористили у току 2018. године.

Поводом ситуације када запослени није искористио први део годишњег одмора у 2018. години наводимо мишљење Министарства за рад бр. *011-00-16/2017-02 од 20. 1. 2017*:

Право запосленог на коришћење годишњег одмора за 2016. годину ако није искористио први део годишњег одмора за 2016. годину због одсуства са рада по основу привремене спречености за рад, у смислу прописа о здравственом осигурању:

У члану 73. ст. 1. и 2. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/14) прописано је да се годишњи одмор користи једнократно или у два или више делова, у складу са овим законом. Ако запослени користи годишњи одмор у деловима, први део користи у трајању од најмање две радне недеље непрекидно у току календарске године, а остатак најкасније до 30. јуна наредне године.

Чланом 68. ставови 1–3. Закона о раду прописано је да запослени има право на годишњи одмор у складу са овим законом. Запослени стиче право на коришћење годишњег одмора у календарској години после месец дана непрекидног рада од дана заснивања радног односа код послодавца. Под непрекидним радом сматра се и време привремене спречености за рад, у смислу прописа о здравственом осигурању и одсуства са рада уз накнаду зараде.

У члану 68. став 4. Закона о раду прописано је да запослени не може да се одрекне права на годишњи одмор, нити му се то право може ускратити или заменити новчаном накнадом, осим у случају престанка радног односа у складу са овим законом.

Полазећи од напред наведеног, мишљења смо да запослени који није искористио први део годишњег одмора за 2016. годину због одсуства са рада по основу привремене спречености за рад, у смислу прописа о здравственом осигурању, има право на други део годишњег

Одлагање извршења решења о отказу уговора о раду до доношења правоснажне судске одлуке

Честе су ситуације у пракси да инспектор рада нађе да је решењем послодавца о отказу уговора о раду очигледно повређено право запосленог. Ако је у том случају запослени повео радни спор, поставља се питање да ли инспектор рада својим решењем може да одложи извршење тог решења – до доношења правоснажне одлуке суда.

Редакција Инг-Про

Одредбама Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2019 – Одлука УС РС и 113/2017 - даље: Закон) прописано је да надзор над применом овог закона, других прописа о радним односима, општих аката и уговора о раду, којима се уређују права, обавезе и одговорности запослених, врши инспекција рада. Према члану 269. Закона, у вршењу инспекцијског надзора инспектор рада је овлашћен да решењем наложи послодавцу да у одређеном року отклони утврђене повреде закона, подзаконског акта, општег акта и уговора о раду. Конкретно, према члану 271. став 1. Закона, ако инспектор рада нађе да је решењем послодавца о отказу уговора о раду очигледно повређено право запосленог, а запослени је покренуо радни спор, на захтев запосленог својим решењем ће одложити извршење тог решења – до доношења правоснажне одлуке суда. Запослени може да поднесе овај захтев инспекцији у року од 15 дана од дана покретања радног спора. Ради се о преклузивном року, па ће инспектор по протеку овог рока закључком одбацити захтев запосленог као неблаговремен. У том случају инспектор рада је дужан да донесе решење о одлагању извршења решења послодаваца о отказу уговора о раду у року од 30 дана од дана подношења захтева запосленог. Запослени би требало да, уз захтев за одлагање извршења решења, инспектору рада приложи и примерак поднете тужбе.

Решење инспектора рада донето по овом основу представља врсту привремене мере коју инспектор рада, као представник управе, доноси уместо суда. Право запосленог је очигледно повређено када је видљиво да је дошло до повреде права, односно када се до закључка о повреди права може доћи и без извођења обимнијег доказивања, а готово је извесно да ће и суд због повреде права запосленог поништити одлуку послодавца. Повреда мора да је грубља, односно да је битно и очигледно утицала на законитост донете одлуке послодавца. Уједно, такво решење инспектора може да наслути да ће и коначна судска пресуда, као права провера законитости решења инспектора рада, са великом извесношћу потврдити незаконитост поступка отказивања уговора о раду, односно поступање инспектора. Уколико тако не буде, јасно је да је дошло до грубог превида приликом доношења решења инспектора рада.

ПОСТУПАЊЕ ПО РЕШЕЊУ ИНСПЕКТОРА

Извршење решења инспектора рада којим је одложено извршење решења о отказу уговора о раду, односно које је донето по одредби члана 271. Закона, спроводи се административним

упуштао, довео би себе у позицију оног ко пресуђује, односно претворио би се у суд, што не одговара његовој законом прописаној улози, као и интервентном карактеру мере коју доноси. Као што је већ речено, на инспектору рада је да у сваком конкретном случају на основу утврђеног чињеничног стања да оцену да ли је право запосленог очигледно повређено.

По утврђивању одлучних чињеница инспектор рада процењује да ли је у поступку отказивања уговора о раду право запосленог очигледно повређено, па ако јесте, доноси решење у року од 30 дана од дана подношења захтева запосленог.

У другом случају, према ставу 2. члана 271. Закона о раду, ако инспектор рада нађе да право запосленог **није очигледно повређено**, решењем ће одбити захтев запосленог за одлагањем решења о отказу уговора о раду. У том случају инспектор рада је дужан да донесе решење у року од 30 дана од дана подношења захтева запосленог.

Значи, након извршеног инспекцијског надзора и утврђеног чињеничног стања инспектор рада доноси:

- решење којим одбија захтев запосленог за одлагање извршења одлуке послодавца (уколико је поступак отказа уговора о раду спроведен у складу са одредбама Закона) или
- решење којим одлаже извршење одлуке послодавца (уколико процени да је право запосленог очигледно повређено).

Према одредбама члана 272. Закона о раду, против решења инспектора рада може да се изјави жалба министру за послове рада у року од осам дана од дана достављања решења, која не одлаже решење. Министар, односно лице које он овласти дужно је да у року од 30 дана од дана пријема жалбе одлучи по жалби. Истовремено, против коначног решења инспектора рада не може да се покрене управни спор сходно одредби члана 272. став 4. Закона о раду.

Запослени који је враћен на рад код послодавца у складу са решењем инспектора рада има сва права, обавезе и одговорности као и други запослени.

Уколико послодавац не поступи по решењу инспектора рада у складу са наведеним одредбама члана 271. Закона о раду, казниће се новчаном казном од 800.000 до 2.000.000 динара, а одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара, сходно одредбама члана 273. Закона о раду.

У сваком случају, обавеза послодавца је да поступи по решењу инспектора рада којим је одложено извршење решења о отказу уговора о раду, тако што ће запосленог позвати да се врати на рад и пријавити га на обавезно осигурање по пријему решења. Наиме, жалба изјављена на решење инспектора рада не задржава његово извршење. Уколико послодавац не поступи по решењу инспектора рада, чини прекршај прописан одредбом члана 273. став 1. тачка 8) Закона.

Електронски часопис

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Електронски часопис Пословни саветник налази се на интернет страници **www.poslovnisavetnik.net** и користи се путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци могу да се штампају и копирају.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Престанак радног односа кроз судску праксу

У наставку су издвојени новији примери из судске праксе који се односе на услове за престанак радног односа и последице незаконитог отказа.

УСЛОВИ ЗА ОТКАЗ УГОВОРА О РАДУ ЗАСНОВАНОГ НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ РАДИ ЗАМЕНЕ ОДСУТНОГ ЗАПОСЛЕНОГ НАСТУПАЈУ ТЕК ПОВРАТКОМ ОДСУТНОГ ЗАПОСЛЕНОГ НА РАД.

Из образложења:

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је радни однос тужиље могао престати само из разлога повратка на рад ВВ, јер је тужиља засновала радни однос код тужене на одређено време ради замене привремено одсутне запослене до њеног повратка на рад, а тужиљи је уговор о раду отказан након два месеца због престанка потребе за њеним радним ангажовањем, тј. због потреба процеса и организације рада, а да притом у решењу није наведено које су то потребе процеса и организације рада условиле престанак потребе за радом тужиље.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиље и поништили решење тужене од 27. 4. 2015. године, којим је тужиљи отказан уговор о раду на одређено време.

Одредбом члана 37. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/05… 75/14) прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима, који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја за време трајања тих потреба, а ставом 2. да радни однос на одређено време не може бити дужи од 24 месеца, док је ставом 4. прописано да, изузетно од става 2. овог члана, уговор о раду на одређено време може да се закључи ако је то потребно због замене привремено одсутног запосленог до његовог повратка.

У конкретном случају нису испуњени услови прописани законом за давање отказа по основу који је наведен у решењу о отказу, јер је тужиља засновала радни однос на одређено време до повратка одсутног запосленог. Овако заснован радни однос није лимитиран трајањем 24 месеца, па може да траје краће или дуже, зависи од временског периода одсутности запосленог. Када се одсутни запослени врати на рад, уговор о раду који је заснован на одређено време престаје по самом закону у смислу члана 175. тачка 1) Закона о раду, којим је прописано да запосленом радни однос престаје истеком рока на који је заснован. Стога услови за отказ уговора о раду заснованог на одређено време ради замене одсутног запосленог наступају тек повратком одсутног запосленог на рад, а тужиљи је уговор о раду отказан након два месеца због престанка потребе за њеним радним ангажовањем, при чему није наведено да је престала потреба за вршењем послова које је тужиља радила.

(Пресуда Врховног касационог суда, Рев2. 799/17 од 4. 4. 2018)

НЕМА СПОРАЗУМНОГ ПРЕСТАНКА РАДНОГ ОДНОСА КАДА ПОНУДА ЗА ЗАКЉУЧЕЊЕ СПОРАЗУМА НИЈЕ УЧИЊЕНА ОД СТРАНЕ ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА И КАДА ЈЕ ИЗЈАВА О ПРИХВАТАЊУ ТАКВЕ ПОНУДЕ ПОВУЧЕНА ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ СПОРАЗУМ ПОТПИСАН ОД СТРАНЕ ПОСЛОДАВЦА.

Из образложења:

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбе-

Имајући у виду да је у конкретном случају као незаконито поништено решење о отказу од 2. 4. 2008. године, тужиља има право на накнаду штете која је настала услед незаконитог престанка радног односа по цитираној одредби 191. Закона о раду. При томе, супротно ревизијским наводима, није битно да ли је решење поништено због формалних или суштинских недостатака. Оно је поништено као незаконито и у тој ситуацији тужиља основано може да потражује накнаду штете, која је у овом случају правилно утврђена налазом и мишљењем вештака, умањена за износе које је тужиља у међувремену остварила радом у две основне школе.

(Пресуда Врховног касационог суда, Рев2. 1561/17 од 21. 3. 2018)

НАКНАДА ШТЕТЕ ЗБОГ НЕЗАКОНИТОГ ПРЕСТАНКА РАДНОГ ОДНОСА УМАЊУЈЕ СЕ ЗА ИЗНОС ПРИХОДА КОЈЕ ЈЕ ЗАПОСЛЕНИ ОСТВАРИО ПО ПРЕСТАНКУ РАДНОГ ОДНОСА, АЛИ САМО ПО ОСНОВУ РАДА, У ШТА НЕ УЛАЗИ НАКНАДА КОЈУ ЈЕ ОСТВАРИО У НАЦИОНАЛНОЈ СЛУЖБИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ.

Из образложења:

Одредбом чл. 191. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/05, 61/05 и 54/09), који се примењује у овом случају, прописано је да, ако суд донесе правоснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, одлучиће да се запослени врати на рад ако запослени то захтева (ст. 1); поред враћања на рад, послодавац је дужан да запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање (ст. 2); накнада штете умањује се за износ прихода које је запослени остварио по основу рада, по престанку радног односа (ст. 3).

У смислу цитиране одредбе Закона о раду, накнада штете због незаконитог престанка радног односа умањује се за износ прихода које је запослени остварио по престанку радног односа, али само по основу рада. Стога тужиоцу припада право на штету у пуној висини изостале зараде и за период када је у Националној служби за запошљавање остваривао накнаду јер то нису приходи остварени по основу рада.

Неосновано се у жалби указује на битну повреду одредбе из чл. 374. ст. 2. т. 10) ЗПП-а. Наиме, за основаност приговора правоснажно пресуђене ствари неопходно је да постоји идентитет странака, идентитет чињеничног стања и постављеног тужбеног захтева, што су услови који кумулативно морају да буду испуњени. Како је захтевом постављеним у предмету П1. 120/10 тражена накнада штете због незаконитог престанка радног односа у висини која није обухватала и износ који је тужилац остварио у Националној служби за запошљавање, који је у међувремену, дана 26. 11. 2014. године, враћен тој служби, тако да се тужбеним захтевом у овој правној ствари тражи накнада штете у тој висини, то се не ради о пресуђеној ствари јер не постоји идентитет чињеничног основа.

(Пресуда Апелационог суда у Нишу, Гж1. 1294/18 од 5. 7. 2018)

3 DECENIJE
S NAMA NEMA LUTANJA
ING-PRO

Новине приликом извршења и измена уговора по Нацрту закона о јавним набавкама и актуелни ставови Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки из решења ове комисије

У овом тексту анализиране су одредбе новог закона које се тичу извршења и измене уговора о јавним набавкама, а дат је и осврт на актуелне ставове Републичке комисије за заштиту права.

Драгана Станковић Николић,
дипл. правник и сертификовани предавач за обуку службеника за јавне набавке

Србију ускоро очекује нова правна регулатива из области јавних набавки, која се састоји из закона и подзаконских аката. Током прошле године Министарство финансија, Управа за јавне набавке и Привредна комора Србије организовали су јавну расправу о Нацрту закона о јавним набавкама у Београду, Нишу и Новом Саду. Присутним учесницима, представницима наручилаца и привредницима презентована су решења предложена у тексту новог нацрта закона, која су усаглашена са директивама и другим актима Европске уније у области јавних набавки. Након јавне расправе уследили су предлози измена од стране јавности, који су преточени у измењени Нацрт закона о јавним набавкама, који је након измена 24. јануара 2019. године објављен на сајту Управе за јавне набавке. Одредбе новог нацрта смештене су у 248 чланова и више прилога. Ступање на снагу и примена новог закона и подзаконских аката припремљених на основу закона по нацрту су предвиђени од 1. јануара 2020. године.

(I) Новине које нам доноси Нацрт закона, а тичу се извршења и измене уговора о јавним набавкама, до сада нису сусретане у законским решењима.

Нацртом су предвиђена општа правила за извршење уговора, која предвиђају да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Установљена је обавеза за наручиоца да контролише извршење уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом, као и забрана да наручилац не може да врши битне измене поменутог уговора.

Поставља се питање шта се сматра битном изменом уговора.

По новом Нацрту закона измена уговора сматра се битном у случају када за последицу има измену карактера уговора у материјалном смислу у односу на уговор који је првобитно био закључен, односно ако би се значајно изменила природа првобитно закљученог уговора.

Изабрани понуђач је у понуди приложио потврду Инжењерске коморе Србије о поседовању важеће лиценце 430 за дипломираног машинског инжењера и потврду Инжењерске коморе Србије о поседовању важеће лиценце 450 за дипломираног инжењера електротехнике, док том приликом није доставио копије ових лиценци, што је наручилац констатовао у Извештају о стручној оцени понуда и у Одлуци о додели уговора, указујући притом на то да је провером на интернет страници Инжењерске коморе Србије утврдио да наведена лица у понуди поседују захтеване лиценце. Подносилац захтева је оспорио овакво поступање наручиоца и истакао да је понуда изабраног понуђача неприхватљива имајући у виду да исти није доставио наведене додатне услове онако како је тражено конкурсном документацијом. Републичка комисија је заузела став у овом решењу да је наручилац правилно поступио наводећи да подаци који се односе на чланство предложених инжењера у Инжењерској комори Србије представљају податке који су јавно доступни и који могу да се провере на интернет страници Инжењерске коморе Србије претрагом регистра чланова. Како у конкретном случају изабрани понуђач у својој понуди није приложио копије лиценци број 430 и 450 за предложене инжењере, већ је доставио потврду Инжењерске коморе Србије о поседовању важеће лиценце број 430 за предложеног инжењера, односно потврду Инжењерске коморе Србије о поседовању важеће лиценце број 450 за другог предложеног инжењера, те како је наручилац извршио увид на интернет страници ИКС, који представља јавно доступан регистар, тако да је том приликом утврдио да наведена лица поседују тражене лиценце, Републичка комисија одлучила је у корист наручиоца.

И у овом случају види се да је веома битна суштина приликом доказивања додатних услова постављених конкурсном документацијом, односно да се чињенице и докази који су тражени у потпуности сагледају приликом стручне оцене понуда, као и да се њихово постојање учини неспорним.

Електронско издање за праћење јавних набавки

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ – електронско издање за праћење јавних набавки – налази се на јавној интернет адреси *www.javne-nabavke.net* и представља издање намењено службама којима је у свакодневном раду неопходно праћење јавних набавки, које се објављују на Порталу јавних набавки, као и свих других пратећих докумената, при чему су заинтересоване за једноставан, ефикасан и брз приступ путем интернета, без икаквих поступака ажурирања од стране клијената (ажурира се аутоматски), као и са могућношћу обавештавања о набавкама које су им потребне и њиховим променама путем мејл-сервиса (директно на мејл корисника).

Зашто пратити ИНГ-ПРО Јавне набавке?

- Зато што се добија дневно ажуран преглед свих јавних набавки и пратеће документације, које се објављују у складу са Законом о јавним набавкама.
- Зато што нуди јединствену претрагу свих врста огласа по више различитих критеријума: по појмовима у називу тендера, по предмету, по периоду важења огласа (важи од – до), по датуму објављивања огласа, по статусу огласа (отворен, закључен, обустављен), по врсти поступака, наручиоцима.
- Зато што је за добијање резултата претраге довољан један критеријум претраге.
- Зато што корисник може да одабере категорије предмета набавки које су му потребне и да само о њима добија обавештења путем мејл-сервиса, чиме је поштеђен свакодневног, мукотрпног листања огласа на Порталу јавних набавки.
- Зато што се за претплатну цену добија могућност неограниченог праћења свих категорија и свих типова јавних набавки (добра, услуге, радови).
- Зато што има све измене постојећих јавних набавки, што омогућава њихово једноставно праћење.
- Зато што има и базу победника тендера, са информацијама у ком је поступку јавне набавке одређени понуђач победио.
- Зато што има листу ЈН УЖИВО, која се ажурира свака два минута и на којој се налазе најновије јавне набавке, које још нису прошле процес редакцијске обраде.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Конкурентни дијалог у јавним набавкама

Када су у питању јавне набавке, размотрени су појам и сврха конкурентног дијалога и фазе овог поступка, али и предложена решења из новог Закон о јавним набавкама, који је тренутно у фази нацрта.

Владимир Којичин,
руководилац Групе за јавне набавке у Министарству културе и информисања

I Увод

Конкурентни дијалоī, као релативно нова врста поступка који се примењује на изузетно сложене јавне набавке, поступак који временски дуго траје и који се најчешће употребљава приликом доделе концесија и одабира приватних партнера, у земљама Европске уније нашао је своје место пре свега као одговор на потребу за модернизацијом и већом флексибилношћу строге процедуре, посебно у случајевима комплексних јавних набавки.

Може се рећи да и сâм овај поступак представља колико допринос области јавних набавки толико и изазов, с обзиром на своју специфичну природу која управо неке од елемената који су синоним за демократизацију друштва, као што су већа транспарентност и смањен простор за корупцију, у пракси, пре свега у светлу домаћег досадашњег законодавства, држи у деликатној равнотежи оптималног и могућег.

За разлику од отвореног поступка и с њим данас изједначеног рестриктивног поступка, који суштински представљају тип процедура чије спровођење не захтева нужно испуњавање неких посебних услова потребних за спровођење других врсти поступака јавних набавки, преговарачки поступак, као изузетна врста поступка, суштински се одликује одсуством транспарентности и конкуренције, уз ризик неједнаког третмана понуђача и уз бројне могућности разноврсних злоупотреба, при чему је слобода наручиоца ограничена тиме што је спровођење наведеног поступка јавне набавке резервисано за конкретне случајеве.

И управо су ова изузетност преговарачког поступка, која је подразумевала таксативно навођење случајева у којима је допуштено његово спровођење, као и све већи број јавно-приватних партнерстава, као фактори који су потенцијално доприносили развоју корупције, директно довели до тога да се на нивоу читаве Европске уније осмисли и „исконструише" потпуно нова процедура јавних набавки, изузетна као и преговарачки поступак, али таква да – за разлику од њега – може да се примени и на оне случајеве на које у пракси није могао да се примени отворени или рестриктивни поступак и који нису могли да се подведу под случајеве подобне за спровођење преговарачког поступка јавне набавке.

Конкурентни дијалог је уведен Директивом ЕУ 2004/18/ЕЗ о координацији поступака за доделу јавних уговора о радовима, добрима и услугама, усвојеном 31. 3. 2004. године од стране Европског парламента и Савета Европске уније, донетом превасходно на основу искустава и пресуда Европског суда правде у области јавних набавки.

Овом директивом конкурентни дијалог је дефинисан као „поступак у којем било који привредни субјекат може захтевати да учествује, при чему наручилац води дијалог са свим кандидатима који су ушли у избор са циљем развоја једне или више прикладних алтернатива кадрих да задовоље његове захтеве, а на основу које су изабрани кандидати позвани да поднесу понуде." Осим тога, прецизирано је и да се овај поступак нужно спроводи када се ради о нарочито

рачуна о томе да не открива информације о осталим кандидатима.

Кандидатима којима је призната квалификација наручилац доставља позив за учешће у дијалогу, при чему, у складу са чланом 64. овог закона, може да ограничи број кандидата којима је призната квалификација и које ће позвати на дијалог.Оним кандидатима којима је призната квалификација, а који ипак неће бити позвани на дијалог, мора да достави одлуку о томе, са образложењем.

За време трајања дијалога који наручилац започиње у циљу проналажења и утврђивања једног или више решења која најбоље задовољавају његове потребе, са кандидатима може да размотри све елементе набавке, с тим да мора да обезбеди једнако поступање према свим кандидатима, а нарочито не сме да пружа информације на дискриминаторски начин, које би поједини кандидати могли да користе на штету других. Без сагласности кандидата или понуђача који учествују у дијалогу не сме да открије другим учесницима поступка предложена решења или поверљиве информације које је исти доставио, при чему та сагласност не може бити опште природе, већ искључиво може да се да за откривање појединачно одређених информација.

Како би се смањио број решења о којима ће се расправљати док траје *фаза дијалога*, наручилац може да спроводи дијалог у узастопним фазама, притом примењујући критеријуме за доделу уговора наведене у конкурсној документацији. Ако жели да ову могућност и користи, наручилац је дужан да то одреди у самој документацији о набавци.

Наручилац од понуђача може да тражи да разјасне, прецизирају и прилагоде коначне понуде или да пруже додатне информације, с тим да приликом тог прилагођавања основни елементи не смеју да буду измењени у мери у којој би таква врста интервенције за последицу имала нарушавање конкуренције или дискриминацију. Наручилац дијалог наставља све док дефинитивно не утврди једно или више решења која могу да задовоље његове потребе, а учеснике у дијалогу чија решења нису одбијена дужан је да обавести о завршетку дијалога и истовремено их позове да поднесу коначне понуде. Учеснику или учесницима у дијалогу чије је решење одбијено дужан је да достави одлуку о одбијању решења.

Наручилац је дужан да коначне понуде оцени искључиво на основу критеријума за доделу уговора који су наведени у јавном позиву или описној документацији. У конкурентном дијалогу једини критеријум избора је – *економски најповољнија понуда*, односно *најбољи однос између цене и квалитета*.

И на крају, и после извршеног оцењивања коначних понуда наручилац може да уђе у преговоре са понуђачем за кога је утврдио да је поднео понуду која испуњава наведени критеријум најбољег односа цене и квалитета, како би се, прецизирањем услова уговора, додатно потврдиле финансијске обавезе или други услови садржани у понуди. Ово такође не сме да има за последицу мењање основних елемената понуде или предмета набавке, укључујући и потребе и захтеве утврђене у јавном позиву или описној документацији, нити у било ком смислу сме да доведе до нарушавања тржишне утакмице или да проузрокује дискриминацију.

V ЗАКЉУЧАК

Чињеница да се ради о новоуспостављеном поступку јавне набавке, не само у нашем већ и у правним системима развијених земаља, као и да је реч о изузетно деликатном поступку, не само због тога што се примењује на веома захтевне и сложене јавне набавке и што временски дуго траје, већ и због суштинске одлике одсуства транспарентности и конкуренције и свих проблема које овај моменат отвара – *конкурентни дијалог* има посебно место како у теорији тако и у пракси.

Још увек „жива материја”, и спрам легислативе и спрам практичне примене, *конкурентни дијалог* ће се тек развијати, за шта су потврда и помаци које ће донети нови Закон о јавним набавкама Републике Србије, тренутно у фази нацрта, чија законска решења представљају пре свега пуну примену нове Директиве 2014/24/ЕУ о јавним набавкама, која је 26. фебруара 2014. године ступила на снагу уместо Директиве 2004/18/ЕЗ.

Primena Zakona o zaštiti životne sredine sa aspekta budžetske kontrole

У овом тексту осврнућемо се на контролу обезбеђивања и коришћење средстава за чување и унапређење заштите животне средине на територији јединице локалне самоуправе.

Slobodanka Kelečević,
dipl. pravnik, viši budžetski inspektor u Ministarstvu finansija

Uvod

Sistem zaštite životne sredine, kojim se obezbeđuje ostvarivanje prava čoveka na život i razvoj u zdravoj životnoj sredini i uravnotežen odnos privrednog razvoja i životne sredine u Republici Srbiji, uređen je Zakonom o zaštiti životne sredine („Sl. glasnik RS”, broj 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 76/18, 95/18 – dr. zakon).

Sistem zaštite životne sredine u okviru svojih ovlašćenja obezbeđuju Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinice lokalne samouprave, preduzeća, druga domaća i strana pravna lica i preduzetnici koji u obavljanju privredne i druge delatnosti koriste prirodne vrednosti, ugrožavaju ili zagađuju životnu sredinu, kao i naučne i stručne organizacije i druge javne službe, građanin, grupe građana, njihova udruženja, profesionalne ili druge organizacije.

Svi subjekti sistema zaštite životne sredine dužni su da čuvaju i unapređuju životnu sredinu.

U ostvarivanju sistema zaštite životne sredine Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička lica odgovorna su za svaku aktivnost kojom menjaju ili mogu da promene stanje i uslove u životnoj sredini, odnosno za nepredusimanje mera zaštite životne sredine, u skladu sa Zakonom.

Zaštita prirodnih vrednosti ostvaruje se sprovođenjem mera za očuvanje njihovog kvaliteta, količina i rezervi, kao i prirodnih procesa, odnosno njihove međuzavisnosti i prirodne ravnoteže u celini.

Plan i program upravljanja prirodnim resursima i dobrima

Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave u okviru nadležnosti utvrđenih ovim i posebnim zakonom donose svoje planove i programe upravljanja prirodnim resursima i dobrima, u skladu sa strateškim dokumentima (Nacionalnu strategiju održivog korišćenja prirodnih resursa i dobara za period od najmanje deset godina donosi Vlada) i svojim specifičnostima.

Zakonom je omogućeno da dve ili više jedinica lokalne samouprave mogu da donesu zajedničke programe, kao i da dve ili više jedinica lokalne samouprave donose zajednički program zaštite životne sredine radi smanjenja negativnih utičaja na životnu sredinu ili iz razloga ekonomičnosti (zajedničko upravljanje otpadom, otpadnim vodama i sl.).

Imajući u vidu Zakonom propisane obaveze za obezbeđenje mera i uslova za zaštitu životne sredine, jedinice lokalne samouprave dužne su da u prostorним i urbanističkim planovima obezbede mere i uslove zaštite životne sredine, naročito:

пројекат из објективних разлога не реализује у овом року, корисник средстава је дужан да поднесе образложени захтев за продужетак рока реализације.

Фонд има право надзора наменског коришћења средстава и извршења уговорних права и обавеза, а корисник средстава је обавезан да Фонду доставља кварталне извештаје о реализацији пројекта, са пратећом документацијом из које могу да се утврде реализоване активности и утрошена средства.

Општина је 50% средстава утрошила за реализацију наведеног уговора, а 30% средстава за плаћање обавезе настале по уговору који је закључила са консултантском кућом за израду студије за изградњу регионалне депоније. Средства у вредности од 20% уплаћена су као орочени депозит у пословној банци.

Дакле, Општина је ненаменски утрошила средства наменског трансфера за суфинансирање пројекта за санацију депоније.

Ненаменско коришћење средстава, које повлачи прекршајну одговорност одговорног лица корисника буџетских средстава из члана 103. став 1. тачка 4) Закона о буџетском систему, у вези са чланом 71. истог закона, огледа се у томе да обавеза потиче из периода који је претходио закључењу Уговора о суфинансирању пројекта, при чему такође сврха Уговора – израда студије за изградњу регионалне депоније – није предмет Уговора о суфинансирању.

Закључак

Због претходно наведених неправилности одговорно лице контролисане јединице локалне самоуправе починило је прекршај из члана 103. став 1. тачка 4) Закона о буџетском систему, којим је предвиђена новчана казна од 10.000 до 2.000.000 динара, а у вези са чланом 71. став 2. Закона о буџетском систему, којим је регулисана одговорност функционера, односно руководиоца директног односно индиректног корисника буџетских средстава за закониту, наменску, економичну и ефикасну употребу буџетских средстава.

Напомињемо да је Кривичним закоником, чланом 362а, утврђена одговорност за ненаменско коришћење буџетских средстава, тј. да ће се одговорно лице корисника буџетских средстава или одговорно лице у организацији обавезног социјалног осигурања које створи обавезе или на терет рачуна буџета одобри плаћање расхода и издатака преко износа од милион динара у односу на износ утврђен буџетом, финансијским планом или актом Владе којим се утврђује износ средстава позајмице, казнити новчаном казном или затвором до једне године.

ИНГ-ПРО

САВЕТОВАЊА

ИНГ-ПРО организује скупове, саветовања, семинаре и обуке с правном и финансијском тематиком, представљајући прописе који су не само актуелни већ су и у најширој примени у оквиру законодавства Републике Србије. Овакав вид организације постао је неизбежан начин упознавања с бројним недоумицама и проблемима у пракси, али и пут ка њиховом бржем и успешнијем превазилажењу како би се омогућила сврсисходна примена прописа.

Предавачи су врсни и посвећени стручњаци који настоје да подстакну учеснике на промишљање најделотворнијег начина за превазилажење немалих проблема и повећање ефикасности из области које су тема саветовања.

Саветовања се одржавају у пријатном амбијенту, у технички потпуно опремљеним салама, са паузама за кафу и ручак.

На нашим интернет странама *www.propisi.net, www.legeartis.rs* и *www.poslovnisavetnik.net* увек се можете информисати о актуелним саветовањима и, уколико сте заинтересовани, попунити електронску пријаву.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Шта доносе треће по реду измене Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре

Закон о изменама и допунама Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре објављен је у „Службеном гласнику РС" бр. 31/2019 од 29. 4. 2019, а ступио је на снагу 7. 5. 2019. године.

Снежана Ћушић,
дипл. правник,

УСКЛАЂИВАЊЕ СА ЗАКОНОМ О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И ЗАКОНОМ О ОПШТЕМ УПРАВНОМ ПОСТУПКУ

Измене овог закона у првом реду прате измене основног, односно материјалног закона – Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС", бр. 44/18 и 95/18). Тако се у погледу лица које је овлашћено да поднесе регистрациону пријаву изричито прописује да је лице овлашћено за подношење пријаве:

1) лице овлашћено за заступање правног лица,
2) Законом овлашћено лице за регистрацију података прописаних Законом,
3) оснивач у поступку оснивања привредног друштва,
4) физичко лице које се региструје или је регистровано као предузетник;

а изузетно од наведених (за одређене случајеве) и:

1) за регистрацију преноса удела у привредном друштву и стицалац, односно преносилац удела;
2) за регистрацију оставке лица овлашћеног за заступање и лице које даје оставку.

И примена новог Закона о општем управном поступку из 2016. године захтевала је решавање одређених проблема, тачније речено одређено прецизирање. Заменом речи „сходна" речју „супсидијарна" уређена је хијерархија између закона којим је уређен општи управни поступак и овог закона којим је уређен један специфичан управни поступак – поступак регистрације, па ће се ЗУП применити тек када одређена правна ситуација није уопште регулисана законом којим се уређује поступак регистрације – не упуштајући се у коментар о разликовању термина „сходна" и „супсидијарна", овде само напомињемо да и сам ЗУП користи оба термина – сходна и супсидијарна примена (видети члан 26. ЗУП-а).

ПРАВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ОДЛУКА КОЈИМА СЕ ПОНИШТАВАЈУ КОНАЧНЕ, ОДНОСНО ПРАВОСНАЖНЕ ОДЛУКЕ РЕГИСТРАТОРА

У члану 4. додаје се став 2, којим се прописују правне последице одлука којима се поништавају коначне, односно правоснажне одлуке регистратора – не уклањају се правне последице које је одлука произвела. Заправо, изједначавају се правне последице поништених и укинутих одлука – за разлику од Закона о општем управном поступку који познаје и ништење свих последица одлука (видети члан 187. ЗУП-а – Правне последице поништавања и укидања решења).

Законом овлашћено за подношење пријаве. До сада је право на подношење жалбе било резервисано само за подносиоца регистрационе пријаве, односно само за онога који је поднео конкретну регистрациону пријаву, будући да се сматра да је поступак регистрације једностраначки правни посао. У пракси је понекад било потребно да се легитимација призна и неким другим заинтересованим лицима.

У члан 29. Закона додаје се став 3, којим се прописује да се **одлука о жалби доставља регистратору, при чему је исти дужан да поменуту одлуку достави странци у року од осам дана од дана пријема**.

БРИСАЊЕ РЕГИСТРАЦИЈЕ ОСНИВАЊА И ПРОМЕНЕ РЕГИСТРОВАНИХ ПОДАТАКА НА ОСНОВУ ОДЛУКЕ ДРУГОСТЕПЕНОГ ОРГАНА О ПОНИШТАВАЊУ, ОДНОСНО УКИДАЊУ КОНАЧНЕ ОДЛУКЕ НАДЛЕЖНОГ РЕГИСТРАТОРА

После члана 34. додат је назив члана и члан 34а, који регулише брисање регистрације оснивања и промене регистрованих података на основу одлуке другостепеног органа о поништавању, односно укидању коначне одлуке надлежног регистратора у ситуацији кад подносилац пријаве у поновном поступку не уреди пријаву, односно не отклони недостатке на које му укаже надлежни регистратор. С друге стране, ако такве недостатке није могуће отклонити, надлежни регистратор ће по службеној дужности регистровати забележбу коначног управног акта другостепеног органа и покренути поступак принудне ликвидације привредног друштва, односно брисати предузетника чије је оснивање поништено, односно, у случају промене података, надлежни регистратор ће по службеној дужности регистровати забележбу коначног управног акта другостепеног органа и успоставити претходно регистровано стање, осим ако на основу касније поднете регистрационе пријаве није регистрована промена истог податка.

Преглед нових решења из Закона о заложном праву на покретним стварима уписаним у Регистар

Закон о изменама и допунама Закона о заложном праву на покретним стварима уписаним у Регистар објављен је у „Службеном гласнику РС" бр. 31/2019 од 29. 4. 2019, а ступио је на снагу 30. 4. 2019. године.

Снежана Ћушић,
дипл. правник,

ПРОМЕНА НАЗИВА ЗАКОНА

Промењен је назив поменутог закона, па се од сада зове Закон о заложном праву на покретним стварима И ПРАВИМА уписаним у Регистар.

ПРЕЦИЗИРАЊЕ САДРЖИНЕ УГОВОРА

Прецизира се садржина уговора о залози тако што мора да садржи **и опис** предмета заложног права.

Уређује се стицање права својине на вансудској јавној продаји јер су правила о стицању својине на судској јавној продаји прописана законом којим се уређује поступак извршења и обезбеђења.

ПРЕСТАНАК ЗАЛОЖНОГ ПРАВА

Допуна члана 55. обављена је изричитим прописивањем да брисање заложног права може да се изврши и на основу другог документа из којег проистиче да је заложно право престало. Отклањају се дилеме да заложно право може да се брише само на основу писане изјаве заложног повериоца да пристаје на брисање или судске одлуке. Правни основ брисања могу да буду и неки други документи, као што су записник о тоталној штети на предмету залоге, потврда банке о исплати последње рате кредита и измирењу обавеза.

РЕГИСТАР ЗАЛОГЕ

Допуњује се члан 56. Закона тако што се у ставу 1. прецизира да је Регистар залоге јавни регистар заложног права на стварима, али и правима физичких и правних лица, с обзиром на то да Закон у делу одредаба којима уређује шта може бити предмет залоге наводи и право потраживања и друга имовинска права, а не само покретне ствари.

После става 1. додаје се још један став, којим се проширује надлежност Регистра залоге и на уговоре о продаји покретних ствари са задржавањем права својине ради обезбеђења продавчевог потраживања до исплате цене у потпуности (уређен Законом о облигационим односима).

Допуњују се одредбе члана 59. Закона, које уређују јавност података, тако што се додаје став 5, који прописује да је документација на основу које је извршена регистрација података доступна у складу са прописима који уређују заштиту података о личности и пословну тајну. На овај начин отклања се дилема и могуће погрешно тумачење начела јавности, прописаног одредбама члана 3. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Сл. гласник РС”, бр. 99/11 и 83/14), а прави се и разлика у погледу јавне доступности документације статусних и уговорних регистара јасним прописивањем ограничења доступности података који подлежу заштити по прописима који уређују заштиту података о личности и пословној тајни.

Извршена је измена и допуна одредаба члана 62. Закона, које уређују садржину Регистра залоге, и то става 1. тако што се тачка 1) терминолошки усклађује са изменама члана 16. Закона, док се изменом тачке 3) истог става прецизирају подаци о потраживању који су предмет регистрације.

Мења се члан 64. Закона о упису забележби, односно мења се назив изнад члана, а изменењеном одредбом прописују се подаци који се региструју у форми забележбе. Прописан је и поступак брисања забележбе из Регистра залоге.

Измена члана 65. Закона прописује рок чувања документације од пет година од правоснажности решења којим је заложно право брисано из Регистра залоге.

И коначно, прописан је и рок за усклађивање подзаконских аката за примену закона, као и ступање на снагу Закона и почетак примене појединих чланова.

Електронски часопис **ПОСЛОВНИ САВЕТНИК**

Електронски часопис Пословни саветник налази се на интернет страници **www.poslovnisavetnik.net** и користи се путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци могу да се штампају и копирају.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Утицај Закона о спречавању насиља у породици на правни поредак Републике Србије и последице његове примене у пракси

Инспирисан друштвеним дијалогом који се води поводом иницијативе за драстично повећање казни за најтежа кривична дела са елементима насиља, укључујући ту и кривична дела која су везана и за породично насиље, аутор рада анализирао је домете и ефекте Закона о спречавању насиља у породици, с обзиром на то да је потребу за повећањем казни за најтежа кривична дела изнео као алтернативно решење у својој претходној критици непосредно пред ступање на снагу овог закона. Предмет анализе је и потреба за повећањем казни за кривична дела са елементима насиља, која се индиректно односи на домете и ефекте Закона о спречавању насиља у породици. Ова анализа превасходно има за циљ да укаже на последице примене наведеног закона на правни поредак Републике Србије, као и његов утицај на институте грађанског и кривичног права који су у вишедеценијској примени. Студија обухвата и компаративну анализу превенције у периоду када се иста заснивала на важећем нормативном оквиру у виду Породичног и Кривичног закона, а пре ступања на снагу Закона о спречавању насиља у породици и превенције која се пружа у периоду од ступања на снагу истог. Посебан циљ ове анализе је осврт на утицај поменутог закона, као и на последице његове примене на правни поредак РС.

Иван Симић,
адвокат из Београда

1. Увод

У сусрет почетку примене Закона о спречавању насиља у породици, оквирно две године раније у односу на моменат настајања овог текста, аутор је у закључку своје тадашње анализе навео следеће: *По мишљењу аутора овог текста, за најтежа кривична дела као што су убиства, а која се дешавају у породици, специјална превенција се ипак мора спроводити на традиционалан начин, повећањем казни, или тако што би се код кривичног дела тешко убиство у члану 114. брисала одредница у тачки 10. „након што га је претходно злостављао”,*

2 Закон о спречавању насиља у породици, „Сл. гласник РС”, бр. 94/2016.

3 Односи се текст објављен у часопису Удружења судијских и тужилачких помоћника и сарадника, под називом „У сусрет новом Закону о спречавању насиља у породици”, у чијем је закључку изложен концепт могућег повећања казни као алтернатива закону који ступа на снагу.

4 Подаци Сигурне куће, доступно на: Politike-http://www.politika.rs, преузето 15. 2. 2019.

5 Подаци доступни на: https: iskljucinasilje.rs, преузето 15. 2. 2019.

6 *Ibid.*

7 *Ibid.*

8 Подаци доступни на: https: iskljucinasilje.rs и подаци Сигурне куће доступни на *http://www.politika.rs,* преузето 15. 2. 2019. Аутор је користио податак Министарства правде с обзиром на то да је МУП изнео податак 15.373, а Министарство правде 15.617.

9 Свако лице коме буде изречена било која врста мере прописана Законом улази у Регистар насилника.

10 Прим. аутора на основу више примера у пракси и статистичких података изнетих у тексту.

11 Мера забране приласка својој законитој супрузи, која лице коме је изречена уводи у Регистар насилника, по мишљењу аутора рада јесте санкција.

12 Посебан поступак у коме ВШИ тужи НШ за развод брака и доделу старатељства над дететом.

13 Члан 334. КЗРС.

14 У овом поступку НШ се сматра оштећеним услед тога што је лажно пријављен.

15 У овом поступку ВШИ има својство окривљене за кривично дело лажно пријављивање из члана 334. Кривичног закона Републике Србије.

16 Термин из Закона о основама својинскоправних односа.

17 Чланом 36. Закона о спречавању насиља у породици прописано је да прекршајни суд изриче казну затвора у трајању од 60 дана лицу које прекрши хитну меру која му је изречена или продужена. Изречена казна извршава се и пре правоснажности.

18 Иницијална хитна мера полицијског службеника 48 сати + 30 дана.

19 Члан 77. Закона о основама својинскоправних односа.

20 Принудна продаја непокретности и подела купопродајне цене на оба супружника.

Електронски часопис

ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Електронски часопис Леге Артис – Прописи у пракси налази се на интернет страници **www.legeartis.rs**, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у ***PDF*** формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: Образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Анализа најбитнијих питања конверзије права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду, у светлу императивних законских одредби

У овом тексту аутор се позабавио дилемама које су се јавиле приликом примене Закона о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду, утврђујући која лица потпадају под примену наведеног закона, као и који су основни предуслови за покретање самог поступка конверзије.

Петар Мијатовић,
адвокат

Закон о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду („Сл. гласник РС”, бр. 64/2015 – даље: **Закон**) већ четири године уређује конверзију права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду (даље: **конверзија**). Међутим, велики број физичких лица и привредних субјеката који су носиоци права коришћења на грађевинском земљишту или планирају одређене пројекте у вези са грађевинским земљиштем на којем постоји уписано право коришћења, имају одређене дилеме у вези са најбитнијим одредбама Закона.

У том смислу овај текст се бави врло битним темама које произлазе из овог Закона, и то:

- лицима која потпадају под примену овог закона,
- основним предусловима за покретање поступка,
- анализом најбитнијих одредби поступка конверзије и разматрањем одређених дилема које се у истом појављују.

I. ЛИЦА КОЈА ПОТПАДАЈУ ПОД ПРИМЕНУ ОВОГ ЗАКОНА

Закон у **члану 1. став 2.** наводи субјекте којима припада право коришћења на грађевинском земљишту, односно одређеној парцели, а потпадају под примену овог закона, односно **субјекте који, у случају спровођења поступка конверзије, имају обавезу плаћања накнаде**. У питању су следеће групе лица:

1) лица која су била или јесу привредна друштва и друга правна лица која су приватизована на основу закона којима се уређује приватизација, стечајни и извршни поступак, као и њихови правни следбеници у статусном смислу;

2) лица – носиоци права коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту у државној својини које је стечено ради изградње, у складу са раније важећим законима којима је било уређено грађевинско земљиште до 13. маја 2003. године или на основу одлуке надлежног органа;

3) лица чији је положај одређен законом којим се уређује спорт, као и удружења;

4) друштвена предузећа, носиоци права коришћења на грађевинском земљишту;

бу буде већа од укупне површине катастарске парцеле, као и, последично, до непостојања обавезе плаћања накнаде за конверзију, што је, са аспекта интереса титулара јавне својине, прилично неповољна ситуација.

И док су неки надлежни органи у таквим ситуацијама (површина земљишта за редовну употребу већа од укупне површине катастарске парцеле) поступали по слову закона и поштовали овако успостављену законску формулу, други на различите начине покушавају да пренебрегну исту.

И заиста, колико год да је овако успостављена формула за неке контроверзна, с обзиром на то да, применом исте на катастарске парцеле које су претежно окупиране површином испод објекта, површина за редовну употребу може бити већа од површине катастарске парцеле, то не значи да управо то није била интенција законодавца, па би ова формула морала да се поштује од стране свих надлежних органа и да се примењује на исти начин све док је законодавац не уреди другачије.

4. Начин плаћања накнаде за конверзију

Накнада за конверзију може да се плати у једнократном износу или у 60 једнаких месечних рата.

Ако се накнада плаћа у једнократном износу, подносилац захтева има право на умањење у износу од **30% у односу на утврђени износ накнаде**, што представља значајну погодност за подносиоца, посебно ако је претходно остварио и право на умањење по неком од три горенаведена основа.

С друге стране, ако се накнада плаћа у једнаким месечним ратама, подносилац је дужан да достави једно или више врста средстава обезбеђења (тако да њиховом кумулацијом износ свих недоспелих рата буде обезбеђен), и то:

- неопозиву банкарску гаранцију са трајањем од најмање годину дана, која гласи на укупан износ недоспелих рата у моменту издавања банкарске гаранције, уз право корисника гаранције да исту може да реализује у пуном износу уколико подносилац најкасније 30 дана пре истека гаранције не обезбеди нову банкарску гаранцију, при чему у последњој години исплате месечних рата банкарска гаранција мора да буде издата на рок који мора да буде дужи за три месеца од дана доспећа последње рате;
- хипотеку на објекту који вреди најмање 30% више од укупног износа недоспелих рата у корист Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе;
- бездржавинску залогу на покретним стварима, у складу са прописом којим се уређује заложно право на покретним стварима уписаним у регистар.

5. Корисници накнаде за конверзију и упис права својине

Висина накнаде за конверзију, утврђена решењем о конверзији, плаћа се у односу 50% у корист Буџетског фонда за реституцију и 50% у корист Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, зависно од тога ко је титулар права својине на грађевинском земљишту.

У случају када је титулар права својине на грађевинском земљишту Република Србија или аутономна покрајина, јединици локалне самоуправе на чијој се територији налази катастарска парцела за коју је поднет захтев за конверзију припада 10% од износа накнаде утврђеног решењем.

По правоснажности решења о конверзији подносилац надлежној служби за катастар непокретности, уз захтев за упис права својине на грађевинском земљишту, подноси и примерак тог решења и доказ да је накнада исплаћена или уколико се плаћање врши на рате, потврду надлежног органа о уплати прве рате.

Надлежна служба за катастар непокретности дужна је да изврши упис права својине у року од седам дана од дана подношења захтева за упис права својине.

Вођење документације у области здравства

Здравствена установа, приватна пракса, установе социјалне заштите, заводи за извршење заводских санкција, факултети здравствене струке који обављају одређене послове здравствене делатности, као и друга правна лица која обављају одређене послове здравствене делатности, дужни су да воде здравствену документацију и евиденцију и да достављају извештаје надлежном заводу, односно институту за јавно здравље, као и другим организацијама.

Душан Рајаковић,
спец. менаџмента здравствених установа

Документација у здравству регулисана је Законом о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства („Сл. гласник РС”, бр. 123/2014, 106/2015 и 105/2017), који се односи на све здравствене установе, али и на установе социјалне заштите, установе за извршење кривичних санкција и факултете здравствене струке, као и на организације здравственог осигурања. Овим законом нормиране су одредбе које се односе на врсту и садржину здравствене документације и евиденције, начин и поступак вођења, лица овлашћена за вођење здравствене документације и уписивање података, рокове за достављање и обраду података, начин располагања подацима из медицинске документације, заштиту и чување података. Здравствена документација и евиденција основ су за функционисање интегрисаног здравственог информационог система. У ери дигитализације на свим пољима сведоци смо значаја и неопходности континуираног улагања у здравствени информациони систем, о чему ће у наставку текста бити више речи. Праћење здравственог стања пацијента, али и целог становништва, као и праћење и стално унапређење квалитета здравствене заштите, у данашње време није могуће без ефикасног информационог система. Бројни су подаци (здравствени, финансијски и др.) који захтевају статистичку анализу и систематичан приступ, а посебан случај представљају научна истраживања.

Закон прокламује низ начела као што су: обавезност, сразмерност и сврсисходност, заштиту података о личности, квалитет података, рационално коришћење расположивих ресурса. И управо ова начела показују интенцију законодавца. О важности исправног и на закону заснованог начина попуњавања документације најбоље говори чињеница да основна медицинска документација представља судско-медицински документ. На почетку је потребно разграничити значење појмова медицинска документација и евиденција. Под медицинском документацијом подразумевамо документацију о пацијентима и основну документацију о здравственој установи, приватној пракси и другим правним лицима, док је евиденција скуп структурираних података утврђених законом, без обзира на то да ли се састоји од индивидуалних или збирних података. Здравствена документација може да се води у писменом или електронском облику. У пракси се јавља недоумица око употребе писма које се користи приликом попуњавања медицинске документације. Из Закона о службеној употреби језика и писама („Сл. гласник РС”, бр. 45/91, 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 – др. закон и 30/2010) произлази да се употреба ћириличког писма односи на службену употребу писма, а то је употреба

Електронски медицински досије представља извод података из основне медицинске документације која се води у електронској форми о једном пацијенту. Обједињује све здравствене податке који су од значаја за његово дугорочно здравствено стање, који би по потреби били доступни у будућем пружању здравствене заштите како би пацијент имао веће шансе за успех приликом лечења. Електронски медицински досије садржи податке из основне медицинске документације која се води у здравственој установи, приватној пракси и другом правном лицу, као и податке који се воде у здравствено-статистичком систему и информационим системима организација здравственог осигурања. Развијен интегрисани здравствени информациони систем основ је за увођење електронског медицинског досијеа.

Пацијент даје писмену изјаву уколико не жели да се о њему води електронски медицински досије. Пацијент о коме се води електронски медицински досије има право увида у податке, а такође може и да оствари право увида у сопствени електронски досије путем интернета, уз испуњење мера заштите.

Важан акценат се ставља на безбедност и поверљивост информација и приватност пацијената, али и на заштиту података од евентуалне злоупотребе. С тим у вези предвиђене су санкције и новчане казне у распону до чак 2 милиона динара.

РЕЗИМЕ

Здравствена установа, приватна пракса, установе социјалне заштите, заводи за извршење заводских санкција и факултети здравствене струке који обављају одређене послове здравствене делатности, као и друга правна лица која обављају одређене послове здравствене делатности у складу са законом, дужни су да воде здравствену документацију и евиденцију и да у прописаним роковима достављају индивидуалне, збирне и периодичне извештаје надлежном заводу, односно институту за јавно здравље, као и другим организацијама. Загарантована је тајност података из медицинске документације пацијената која се обрађује и доставља за индивидуалне, збирне и периодичне извештаје, односно која се обрађује за здравствену документацију и евиденције. Здравствена установа, приватна пракса, као и друга правна лица дужна су да чувају медицинску документацију пацијената од неовлашћеног приступа, копирања и злоупотребе, независно од облика у коме су подаци из медицинске документације сачувани (папир, микрофилм, оптички и ласер дискови, магнетни медији и др.), у складу са законом. Вођење здравствене документације и унос података у здравствену документацију искључиво обављају овлашћена лица, у складу са законом.

Свеприсутна информациона технологија утиче и на здравствени систем у виду многих погодности, које треба искористити на прави начин. То, међутим, не сме да буде оправдање за потенцијално угрожавање људских права, пре свега права на приватност и поверљивост. Заштита тих права постиже се успостављањем одговарајућег механизма контроле доступности појединих информација и могућности располагања истим.

3 DECENIJE
S NAMA NEMA LUTANJA
ING-PRO

ИНФО-ПРАВНИК...

ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

У оквиру ове рубрике објављиваћемо кратка обавештења о свим битним променама у правној регулативи у периоду између изласка два броја нашег часописа.

ВЛАДА ЈЕ НА СЕДНИЦИ 16. 5. 2019. ГОДИНЕ УСВОЈИЛА ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДРЖАВНИМ И ДРУГИМ ПРАЗНИЦИМА

Влада Републике Србије усвојила је Предлог закона о допунама Закона о државним и другим празницима у Републици Србији, којим се предлаже да 24. мај буде нови празник – Дан Ћирила и Методија.

Овим празником обележаваће се Дан словенске писмености и културе, коју су утемељили словенски просветитељи Ћирило и Методије, оснивачи словенске књижевности и творци првог словенског писма – глагољице.

УСВОЈЕН ЗАКОН О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ПОСТУПКУ УПИСА У КАТАСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ И ВОДОВА

Закон је објављен у „Службеном гласнику РС" бр. 31/2019 од 29. 4. 2019. године, а ступио је на снагу 30. 4. 2019. године.

Чланом 1. Закона у члан 15. додаје се став 7, којим је прописан изузетак приликом уписа забележбе.

Чланом 2. Закона мења се члан 31. став 3. Закона тако што се прописује да ће се приоритетно одлучивати о упису који се врши на основу прописа којим се уређује експропријација.

Чланом 3. Предлога закона прописано је да се на захтев корисника експропријације, по решењу о експропријацији, односно решењу о административном преносу, бришу забележбе из члана 1. овог закона, уписане до дана ступања на снагу овог закона.

УСВОЈЕН ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЗАПОШЉАВАЊУ СТРАНАЦА

Закон је објављен у „Службеном гласнику РС" бр. 31/2019 од 29. 4. 2019, а ступио је на снагу 7. 5. 2019. године, с тим што се одредбе чл. 1–3, члана 4. став 2, члана 5. став 1, члана 6. и члана 7. став 1. примењују од 1. јануара 2020. године.

Основни разлог за доношење овог закона јесте прецизирање одредби закона којима се врши поједностављење поступка издавања дозволе за рад у циљу даљег развијања повољнијег пословног окружења и привлачења страних инвестиција.

Законским изменама врши се поједностављење процедуре тако што се прописује обједињено поступање Националне службе за запошљавање приликом продужења радне дозволе за упућена лица и радне дозволе за кретање у оквиру привредног друштва. Прописује се да Национална служба за запошљавање по службеној дужности прибавља сагласност и мишљење надлежних министарстава. Обједињавањем поступка прибављања сагласности министарства надлежног за послове запошљавања, као и претходног мишљења министарства надлежног за област којом се уређује делатност послодаваца, знатно је олакшан и убрзан поступак продужења поменутих радних дозвола.

Осим тога, уводи се могућност издавања радне дозволе странцу коме је одобрена виза за дужи боравак по основу запошљавања, односно радне дозволе за запошљавање, радне дозволе за упућена лица, радне дозволе за

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис.

РАДНО ПРАВО

Посебна заштита од отказа уговора о раду

П: *Одредбом чл. 187. ст. 1. Закона о раду прописано је да за време трудноће, породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета послодавац не може запосленом да откаже уговор о раду. Дакле, овај члан пружа посебну заштиту запосленом од отказа уговора о раду од стране послодавца, а не од престанка радног односа по другом основу. Међутим, у следећем ставу истог члана прописано је да се запосленом из става 1. овог члана рок за који је уговором засновао радни однос на одређено време продужава до истека коришћења права на одсуство. Да ли то практично значи да се овим чланом пружа посебна заштита запосленом не само од отказа уговора о раду од стране послодавца већ и од престанка радног односа истеком рока на који је заснован? Конкретно, да ли је послодавац у обавези да са запосленом којој рок на који је засновала радни однос истиче у време трудноће, тј. у време трудничког одсуства, закључи нови уговор о раду до истека коришћења права на одсуство или њој у том случају радни однос законито може да престане истеком рока на који је заснован?*

У члану 187. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/2017 и 113/2017) прописано је да за време трудноће, породиљског одсуства, одсуства ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета послодавац не може запосленом да откаже уговор о раду (став 1), а да се рок за који је запослени из става 1. овог члана уговором засновао радни однос на одређено време продужава до истека коришћења права на одсуство (став 2).

О: Полазећи од наведених одредаба Закона о раду, послодавац је дужан да запосленој на одређено време, која је пре истека рока на који је засновала радни однос (односно најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа) доставила извештај надлежног лекара да је трудна, продужи радни однос до истека коришћења права на породиљско одсуства, одсуство са рада ради неге детета и одсуство са рада ради посебне неге детета. Продужење уговора о раду на одређено време врши се анексом уговора о раду. За време трудноће, породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета запослена ужива посебну заштиту од отказа уговора о раду. Према томе, након истека рока коришћења права на породиљско одсуство, одсуство ради неге детета и одсуство са рада ради посебне неге детета, не постоје сметње да послодавац запосленој откаже уговор о раду уколико су се за то стекли законом прописани услови.

Боловање до 60 дана

П: *Једна од значајнијих новина које су предвиђене Законом о здравственом осигурању јесте и да изабрани лекар може да отвори боловање до 60 дана, што у пракси значи да се осигурано лице упућује на лекарску комисију од 61. дана ради продужења привремене спречености за рад, што свакако олакшава остваривање права пацијентима, али и рад лекарских ко-*

ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ

Здравствени картон

П: *Пацијент нам се обратио са захтевом да му издамо здравствени картон на руке. С обзиром на то да нисмо пронашли одредбу у законима којом се тако нешто не дозвољава, а досадашња пракса била је да се картон службеним путем упућује у установу коју пацијент наведе, да ли Дом здравља може да изда картон на руке пацијенту?*

О: Приликом промене изабраног лекара, у складу са чланом 33. Правилника о начину и поступку остваривања права из обавезног здравственог осигурања, здравствени картон осигураног лица доставља се новоизабраном лекару службеним путем. На захтев осигураног лица здравствена установа је дужна да изда копију здравственог картона.

Електронско издање

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници **www.propisi.net** и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, при чему су сва наведена документа међусобно повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима, као и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Преīлед īроīиса...

ИЗДВАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

РАДНИ ОДНОСИ

- Посебан колективни уговор за социјалну заштиту у Републици Србији („Сл. гласник РС”, бр. 29/2019 од 19. 4. 2019)
- Закон о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца („Сл. гласник РС”, бр. 30/2019 од 29. 4. 2019)

ДРЖАВНА УПРАВА

- Уредба о изменама Уредбе о специјалној и посебним јединицама полиције („Сл. гласник РС”, бр. 29/2019 од 19. 4. 2019)
- Уредба о изменама Уредбе о платама полицијских службеника („Сл. гласник РС”, бр. 29/2019 од 19. 4. 2019)
- Уредба о изменама и допунама Уредбе о оцењивању професионалних војних лица („Сл. гласник РС”, бр. 30/2019 од 25. 4. 2019)
- Одлука о изменама Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне Покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину („Сл. гласник РС”, бр. 30/2019 од 25. 4. 2019)
- Правилник о измени Правилника о платама и другим примањима запослених у Министарству финансија – Пореска управа („Сл. гласник РС”, бр. 30/2019 од 25. 4. 2019)
- Правилник о начину и поступку рада комисија за утврђивање неспособности за професионално вршење полицијских послова („Сл. гласник РС”, бр. 30/2019 од 25. 4. 2019)
- Правилник о спровођењу интерног конкурса за попуњавање радних места полицијских службеника у Министарству унутрашњих послова („Сл. гласник РС”, бр. 30/2019 од 25. 4. 2019)
- Упутство о методологији за утврђивање потреба за стручним усавршавањем у органима јавне управе („Сл. гласник РС”, бр. 32/2019 од 3. 5. 2019)
- Уредба о изменама и допунама Уредбе о стручном оспособљавању и усавршавању у Министарству унутрашњих послова („Сл. гласник РС”, бр. 34/2019 од 17. 5. 2019)
- Уредба о униформи, ознакама и опреми полицијских службеника („Сл. гласник РС”, бр. 34/2019 од 17. 5. 2019)
- Закон о спречавању корупције („Сл. гласник РС”, бр. 35/2019 од 21. 5. 2019)

ПРАВОСУЂЕ

- Правилник о саставу конкурсне комисије, начину провере компетенција, критеријумима и мерилима за избор на извршилачка радна места у судовима и јавним тужилаштвима („Сл. гласник РС”, бр. 30/2019 од 25. 4. 2019)
- Закон о изменама и допунама Кривичног законика („Сл. гласник РС”, бр. 35/2019 од 21. 5. 2019)
- Закон о изменама и допунама Законика о кривичном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 35/2019 од 21. 5. 2019)
- Закон о изменама и допуни Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Сл. гласник РС”, бр. 35/2019 од 21. 5. 2019)
- Закон о изменама и допунама Закона о извршењу кривичних санкција („Сл. гласник РС”, бр. 35/2019 од 21. 5. 2019)
- Правилник о саставу конкурсне комисије, начину провере компетенција, критеријумима и мерилима за избор на положаје и извршилачка радна места у Врховном касационом суду („Сл. гласник РС”, бр. 35/2019 од 21. 5. 2019)

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

- Правилник о изменама и допунама Правилника о друштвеном стандарду корисника пензија Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање („Сл. гласник РС”, бр. 29/2019 од 19. 4. 2019)
- Правилник о усклађеним износима оствареног укупног месечног прихода домаћинства, као услова за стицање статуса енергетски угроженог купца („Сл. гласник РС”, бр. 34/2019 од 17. 5. 2019)

ОБРАЗОВАЊЕ

- Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи („Сл. гласник РС”, бр. 30/2019 од 25. 4. 2019)
- Правилник о организацији и остваривању екскурзије у средњој школи („Сл. гласник РС”, бр. 30/2019 од 25. 4. 2019)

Календар важења правних аката

Прописи који одложено престају да важе или чија одложена примена почиње у наредном периоду

- **Закон о Царинској тарифи** („Сл. гласник РС”, бр. 62/2005, 61/2007, 5/2009 и 95/2018 – други закон)
– члан 3а престаје да важи 17. 6. 2019. године.

- **Царински закон** („Сл. гласник РС”, бр. 18/2010, 111/2012, 29/2015, 108/2016 и 113/2017 – други закон)
– престаје да важи 17. 6. 2019. године, осим члана 310. ст. 1 – види чл. 281. Закона – 95/2018.

- **Царински закон** („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018 од 8. 12. 2018, ступио је на снагу 16. 12. 2018. године)
– примењује се од 17. 6. 2019. године.

- **Одлука о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу** („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019, ступила је на снагу 20. 4. 2019)
– примењује се од 17. 6. 2019. године.

- **Одлука о сезонским стопама царине на увоз одређених пољопривредних производа** („Сл. гласник РС”, бр. 27/2019 од 12. 4. 2019. године, ступила је на снагу 20. 4. 2019)
– примењује се од 17. 6. 2019. године.

- **Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана** („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018 од 8. 12. 2018. године, ступио је на снагу 16. 12. 2018)
– одредбе чл. 9, 10, 15, 17, 19, 20, 22, 23, 24. и 25. овог закона, које се односе на приход од угоститељских услуга, примењиваће се почев од 1. јула 2019. године.

- **Одлука о условима и начину обављања мењачких послова** („Сл. гласник РС”, бр. 84/2018 од 2. 11. 2018. године, а ступила је на снагу 10. 11. 2018)
– тачка 40. и т. од 42) до 45) примењују се од 1. јула 2019. године.

- **Правилник о изменама и допуни Правилника о условима, начину и поступку издавања и замене, садржини и обрасцу бродарске књижице и дозволе за укрцавање, лицима и органима надлежним за уношење и оверу података, као и садржини, обрасцу и начину вођења регистра издатих бродарских књижица и дозвола за укрцавање** („Сл. гласник РС”, бр. 13/2019 од 28. 2. 2019. године, ступио је на снагу 8. 3. 2019)
– примењује се од 1. 7. 2019. године.

- **Закон о туризму** („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 99/2011 – други закон, 93/2012 и 84/2015, 83/2018 – други закон)
– дана 22. 3. 2019. престао да важи, осим одредаба чл. 72–79, које престају да важе 1. 7. 2019. године – види чл. 137. Закона – 17/2019.

- **Закон о угоститељству** („Сл. гласник РС”, бр. 17/2019 од 14. 3. 2019, ступио је на снагу 22. 3. 2019. године)
– одредбе чл. 30–36. и члана 72. став 1. овог закона примењују се од 1. 7. 2019. године.

- **Правилник о изгледу обрасца и поступку издавања личне карте за странца и привремене личне карте за странца** („Сл. гласник РС”, бр. 20/2019 од 22. 3. 2019, ступио је на снагу 30. 3. 2019. године)
– примењује се од 1. 7. 2019. године.

SUDSKO-
-ADVOKATSKI
ROKOVNIK

SAVETOVANJA

LEGE ARTIS
PROPISI U
PRAKSI

3
DECENIJE
S NAMA NEMA LUTANJA

JAVNE
NABAVKE

POSLOVNI
SAVETNIK

STRUČNI
KOMENTARI

PROPISI.NET
ELEKTRONSKO PRAVNO IZDANJE

ING-PRO

Јавне набавке и буџети

Грађанско право

Кривично право

Управно право

Привредно право

Радно право

Унакрсни поглед